

ཀྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིམ་ཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྔ་པའི་
གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཡིག་ཆ།

ཡུང་རྩ་མི་དཔངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
རྒྱལ་ཕྱོངས་མི་དཔངས་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྷ་པའི་
གོས་ཚོགས་ཐེ

མི་ཕྱིགས་དངེ་སྤྱན་ཁང་།

**中华人民共和国第五届全国人民
代表大会第五次会议文件**

全国人民代表大会常务委员会办公厅编

(藏文)

中央马列著作毛泽东著作

民族语文翻译局翻译

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

850×1168毫米 1/32 印张：20 1/4

1983年4月第1版

1983年4月北京第1次印刷

印数：0001—17,000册 定价：0.89元

书号：M3049(3)330

本书根据人民出版社 1983 年 1 月第 1 版北京第 1 次印刷版本翻译出版。

དེ་ལ་འདི་ནི་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱད་ཁང་གི་ 1983 ལོའི་ཟླ་ 1 བའི་པར་གཞི་ 1 བའི་ཁེ་ཅིན་གྱི་པར་ཐང་གི་ 1 བོ་གཞིར་བཟང་སྟེ་བསྐྱར་ནས་བསྐྱད་པ་ཡིན།

ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྔ་པའི་
སྔ་མོག་ཐང་གི་ཐང་ལྔ་པའི་ཡིག་ཆ།
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་
ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ལས་ཐོང་གིས་བསྐྱབས་པ།

ཀྱང་དབྱང་མར་ལེན་གསུང་རྩམ་དང་མཐོ་ཅོ་རྒྱུང་གི་གསུང་རྩམ་
མི་རིགས་ཡིག་སྐྱར་རྩམ་གྱིས་བསྐྱར་པ།
མི་རིགས་དཔེ་སྐྱད་ཁང་གིས་བསྐྱར་པ།
1983 ལོའི་ཟླ་ 4 པར་པར་གཞི་ 1 བོ་བསྐྱེགས་པ།
1983 ལོའི་ཟླ་ 4 པར་ཁེ་ཅིན་ལ་པར་ཐང་གི་ 1 བོ་བརྒྱུབ་པ།
དེ་ལ་རིམ་སྒྲིལ་བྱས་པ་ 8 ལྟར་ 9

དཀར་ཆག

ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་པཱ་

པཱ་ཅེས་འཆར་ཐོན་སྐོར་གྱི་སྟན་ཞུ།ཐེང་ཀྱིན། (1)

ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྱལ་ཡོངས་མི་

དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཁྱི་ཤུགས། (56)

ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས།

(1982 ལོའི་ཟླ་ 12 ཚེས་ 4 ཉིན་ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་

ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་

ལྔ་པའི་ཤུམ་ཚགས་ཐེངས་ལྔ་པའི་ཤུགས་ཆེན་འཆམ་བུང་བ)

..... (57)

ཕོ་ལུང་འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་སྐོར་གྱི་སྟན་ཞུ།ཀྱའི་ཅི་དབྱང་། (121)

ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཀྱལ་དམངས་

དཔལ་འཕྱོར་དང་ཁྱི་ཚོགས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཕོ་

ལུང་འཆར་གཞི་དྲུག་པ། (1981 ལོ་ནས་ 1985 ལོའི་བར་)

(གནད་བརྒྱུས་) (221)

ཀྱང་ཏ་མི་དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ 1983 ལོའི་

རྒྱལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚགས་གོང་དུ་
 ཐོལ་བའི་འཆར་གཞི། (ནང་དོན་གཙ་མོ་)..... (325)

གྲང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
 དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཁྲོས་
 ཚགས་ཐངས་ལུ་པའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་དུག་
 པའི་སྐར་གྱི་སྟན་ལྷ། མི་ཁྲོས་ཚད།..... (358)

1982 ལོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟན་ཚིས་ལག་ལེན་བྱས་ཚུལ་
 དང་ 1983 ལོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟན་ཚིས་འཆར་
 ཐོན་སྐར་གྱི་སྟན་ལྷ།ཐང་ལྔའི་ཆད། (362)

གྲང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་
 ཁྲོས་ཚགས་ཐངས་ལུ་པའི་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁབ་
 ཁབ་གི་ 1982 ལོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟན་ཚིས་ལག་
 ལེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ 1983 ལོའི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཀྱི་སྟན་ཚིས་སྐར་གྱི་སྟན་ལྷར་ཚག་མཆན་
 བཞོད་པའི་ཁྲོས་ཚད། (396)

གྲང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་
 ཡོན་ལྷན་ཁབ་གི་ལས་དོན་སྟན་ལྷ།དབྱར་ལྔའི་ཁྲོས་ཚད། (399)

གྲང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་
 ཁྲོས་ཚགས་ཐངས་ལུ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་

འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་

གི་ལས་དོན་རྒྱན་ཞུ་རྒྱུ་སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་ཆོད། (418)

ཆས་མཐོང་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་རྒྱན་ཞུ།ཅང་ཏུ། (420)

ཆས་མཐོང་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ལས་དོན་

རྒྱན་ཞུ།རྟོག་རྒྱུ་ཆོད། (438)

ཡུང་རྩ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ལྷན་རྒྱུ་ཁང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་

མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་

ཁྲིམས་ཆོད་ཐོངས་ལཱ་པའི་ཆས་མཐོང་མི་དམངས་

ཁྲིམས་ཁང་གི་ལས་དོན་རྒྱན་ཞུ་དང་ཆས་མཐོང་

མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་ལས་དོན་རྒྱན་

ཞུ་རྒྱུ་སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་ཆོད། (455)

“རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་

འདིར་རྒྱན་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་དབང་

སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་ཆོད་(འཆར་ཟིན)”གི་གསལ་བཤད། (457)

ཡུང་རྩ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ལྷན་རྒྱུ་ཁང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་

མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་

ཁྲིམས་ཆོད་ཐོངས་ལཱ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་

འཕུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་འདིར་རྒྱན་ལས་ལྷ་

ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགན་དབང་སྐོར་གྱི་ཁྲིམས་ཆོད། (459)

“ཡུང་རྩ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ལྷན་རྒྱུ་ཁང་གི་རྒྱལ་ལྷན་

ཁྲིམས་ཆོད་(འཆར་ཟིན)སྐོར་གྱི་གསལ་བཤད། (463)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་
 རྣམས་ཚོགས་ཐངས་ལཱ་པའི་གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་
 མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ལྷ་ལྷོ་སྐར་གྱི་རྣམས་ཆོད། (465)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ལྷ། (466)

བཅའ་ཁྲིམས་རྣམས་གཞི་བཞིན་སྐར་གྱི་གསལ་བཤད། ཞི་ལྷ་རྒྱན། (467)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་
 ཁྲིམས་གཞི་ཁྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་
 རྣམས་གཞི་བཞིན་སྐར་གྱི་ཞིབ་བཤེར་སྟན་ལྷ། (490)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཀྱི་བསྐྱབས། (500)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕྲུལ་ཁྲིམས། (501)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ཁྱ་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་གི་ཁྱ་ཡོན་ཀྱང་གི་བཀའ་བྱ། (ཁང་བཅུ་བཞི་པ) (520)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་
 ཁྲབ་ཁང་གི་འཕྲུགས་ཁྲིམས། (521)

གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཀླུ་ཡོངས་མི་
 དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་རྣམས་
 ཚོགས་ཐངས་ལཱ་པའི་གྲུང་རྩ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་

རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ས་གནས་ མི་དམངས་ འཕུས་མི་ཚྭས་
 ཆེན་རིམ་པ་ཁག་དང་ས་གནས་མི་དམངས་མིན་
 གཞུང་རིམ་པ་ཁག་གི་འཛུགས་སྐྱིམས་ཀྱི་
 གཏན་འཁེབས་འགའ་ཞིག་བཙོ་བཙོས་བྱེད་རྒྱུ་
 སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚད།..... (525)

གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ས་གནས་ མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭས་ ཆེན་རིམ་པ་ཁག་དང་ས་གནས་མི་
 དམངས་མིན་གཞུང་རིམ་པ་ཁག་གི་འཛུགས་སྐྱིམས། (530)

གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭས་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཕྱོགས་ཚྭས་ཐེངས་ལུ་
 པའི་《གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་
 མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭས་ཆེན་དང་ས་གནས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭས་ཆེན་རིམ་པ་ཁག་གི་འདེམས་བསྐྱོའི་བཅའ་
 སྐྱིམས་》ནང་གི་གཏན་འཁེབས་འགའ་ཞིག་བཙོ་བཙོས་བྱེད་
 རྒྱུ་ལྟེ་སྐོར་གྱི་ཕྱོགས་ཚད། (556)

གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭས་ ཆེན་དང་ས་གནས་མི་དམངས་འཕུས་མི་
 ཚྭས་ཆེན་རིམ་པ་ཁག་གི་འདེམས་བསྐྱོའི་བཅའ་སྐྱིམས། (560)

རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭས་ཆེན་སྐབས་ཏུ་ག་པའི་
 འཕུས་མིའི་མི་གྲངས་དང་འདེམས་བསྐྱོའི་གནད་དོན་
 སྐོར་གྱི་གསལ་བཤད།.....དབྱང་དྲུང་(580)

གྲུང་ཏུ་མི་དམངས་ཁྱིེ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་

འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་
 པའི་ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་
 ཤྱོག་པའི་འཕུས་མི་མི་ཐངས་དང་འདམས་བསྐྱེད་
 གནད་དོན་སྐོར་གྱི་ཤྱོས་ཚད། (589)

ལུ་ཡོན་ཀྱང་ཡེ་ཅན་ཡིང་གིས་ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་
 ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་པའི་
 ཤྱོག་གནད་པའི་གཞུང་བཞད། (593)

ཀྱང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཤྱོས་ཐངས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་
 པའི་ཤྱོས་གཞི་ཞིབ་བཤེར་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཤྱོས་
 གཞིར་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཆུང་སྐོར་གྱི་སྤྱོད་ལུ། (596)

ཀྱང་རྩ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ཤྱོས་ཐངས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་
 པའི་ཀྱུ་ཞིའི་ཚྭ་མཉམ་པ་དང་ཀྱང་ཡིག་ཆེན་མའི་མིང་ཤོ། (600)

ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་
 ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་པའི་ཀྱང་ཡིག་ཆེན་མོ་གཞིན་པའི་མིང་ཤོ། (605)

ཤྱོས་ཐངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚྭ་མཉམ་ཆེན་སྐབས་ལུ་པའི་ཤྱོས་
 ཚྭ་མཉམ་ཐངས་ལུ་པའི་ཤྱོས་གཞི་ཞིབ་བཤེར་ལུ་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གི་ཀྱུ་ཤོན་ལུ་ཡོན་དང་། ཀྱུ་ཤོན་ལུ་ཡོན་གཞིན་པ།
 ལུ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་མིང་ཤོ། (606)

རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་
 མི་རིགས་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀུན་རིན་ཁྱུ་ཡོན་གཞོན་
 པ་སྟོན་འདེམས་བྱས་པའི་མིང་ལྟོ། (608)

གསལ་འདེམས་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུག་མི་ཚོགས་
 ཆེན་སྐབས་ལཱ་པའི་འབྲུག་མིའི་མིང་ལྟོ། (610)

* * *

རྒྱལ་སྐབས་གསར་པར་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་སྐྱོང་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡིག་
 《མི་དམངས་ཉིན་མཇུག་ཆགས་པར》ཀྱི་ཆེད་བརྒྱུད། (612)

འདོད་རྒྱལ་སྐབས་ཆེན་ཞིག་ 《མི་དམངས་ཉིན་མཇུག་ཆགས་པར》ཀྱི་ཆེད་བརྒྱུད། (621)

རྒྱལ་སྐབས་ཆེན་ཆེད་ལྷན་པའི་འགན་ལེན།
 《མི་དམངས་ཉིན་མཇུག་ཆགས་པར》ཀྱི་ཆེད་བརྒྱུད། (630)

གུང་ལྷ་མི་དཔངས་ཀྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྱི་ ཅ་སྐྱེས་པམ་པཅས་འཆར་ ཟིན་སྐྱོར་གྱི་སྟན་ལྷ།

—1982 ལོའི་ཟླ་ 11 ཚེས་ 26 ཉིན་ཀླུ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཐུས་མི་
 ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྷ་པའི་ཤྱོས་ཚོགས་ཐེངས་ལྷ་པའི་ཐོག

ཅ་སྐྱེས་པམ་པཅས་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ བེང་གྲོན།
 ཁབ་མི་གུང་རེན་ཀྱི་ཡོན་གཞོན་པ་

གུང་ཞི་ཚགས་པ་དང་། འཐུས་མི་ནམ་པ་ཚ།

ངས་གུང་རེན་ཀྱི་ཡོན་མེ་ཅན་ཡིང་གི་བཀའ་མངགས་ལྷན་ཅ་སྐྱེས་པམ་...
 པཅས་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁབ་མི་ཚབ་བྱས་ནས་ཅ་སྐྱེས་པམ་པཅས་འཆར་ཟིན་སྐྱོར་...
 གྱི་སྟན་སྐྱོར་ལྷ་ཀྱི་ཡིན།

ད་ལྷ་ལག་ལེན་པསྟར་བཞིན་པའི་ཅ་སྐྱེས་ནི་ 1978 ལོའི་ཟླ་ 3 པར་...
 ཀླུ་ཡོངས་མི་དཔངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་ལྷ་པའི་ཤྱོས་ཚོགས་ཐེངས་...
 དང་པའི་ཐོག་ཤྱོས་འཆར་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེ་ནས་ད་བར་གྱི་ལོ་ཁ་
 བས་རིང་ནི་ཉག་ཉག་ང་ཚོའི་ཀླུ་ཁབ་འདི་ཉིད་ལ་ལོ་ལྷས་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་...
 པའི་འཐུར་ལྷག་བྱུང་བའི་དུས་སྐབས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། 1978 ལོའི་ཟླ་ 12

བར་ཡུང་གོ་ཡུང་ཁན་ཏང་གི་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཡུང་ལྷ་ཙམ་འཛམས་ཤྱོས་
 ཚེགས་ཐེངས་གསུམ་པ་འཚགས་ཆེས། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
 དམངས་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་“རིག་གནས་གསར་བཞེ་ཆེན་པོ”མི་ནོར་འབྲུལ་.....
 རྒྱལ་ཡོངས་ནས་གཙང་བཤེར་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་ཚུན་གྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་ཐོང་རྒྱལ་ཡོངས་བརྒྱམས་གཏིང་ཐབ་བྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་གསར་པར་.....
 གཞིགས་ནས་ཡང་དག་པའི་བྱེད་རྒྱལ་དང་མི་ལྷན་རབ་དང་རིམ་པ་བསྐྱར་.....
 གསོ་དང་གཏན་ལ་ཐབ་སྐབས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཚོ་བ་དང་། དཔལ་
 འཕྲར་འཚོ་བ། རིག་གནས་འཚོ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་འབྱར་ཐོག་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་
 བྱང་བ་རེད། ད་ལྟོ་ལག་ལེན་བསྐྱར་བཞིན་པའི་ཅུ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱལ་མང་པོའི་
 ཐད་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཚོ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་མི་
 མཐུན་པར་བྱུར་བས། དེར་རྒྱལ་ཡོངས་ནས་བརྒྱ་བཅས་བྱེད་རྒྱུའི་དགོས་པ་
 བྱང་བ་རེད། ཡུང་གོ་ཡུང་ཁན་ཏང་གིས་ན་ནིང་འཚགས་པའི་སྐབས་བཅུ་
 གཅིག་པའི་ཡུང་ལྷ་ཙམ་འཛམས་ཤྱོས་ཚེགས་ཐེངས་བྱུག་པའི་ཐོག་ཤྱོས་འཚམ་.....
 བྱང་བའི་《རྒྱལ་ཁབ་བཅུགས་ཚུན་གྱི་ཏང་གི་ལོ་རྒྱུས་གནད་དོན་འགའ་གས་སྐོར་
 ཀྱི་ཤྱོས་ཚད》དང་ད་ལོ་འཚགས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐུས་མི་ཚགས་ཆེན་ཐེངས་.....
 བཅུ་གཉིས་པའི་མིག་ཆ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་བརྩི་བཀྱར་ཐོབ་པར་
 བརྟེན། ཅུ་ཁྲིམས་བརྒྱ་བཅས་བྱེད་པར་གལ་ཆའི་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་བྱང་
 བ་རེད།

ཐེངས་འདྲིའི་ཅུ་ཁྲིམས་བརྒྱ་བཅས་དང་ཤྱོས་བསྐྱར་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་ལྟ་
 རྒྱུར་བརྒྱམས་ལོ་གཉིས་བྱས་པས་ལས་ཀ་ཏེ་ཅང་ནན་ཏན་དང་། གཐབ་
 བརྒྱུང་། འཐུས་ཚང་བྱང་ཡོད། 1980 ལོའི་ཟླ་ 9 ཚེས་ 10 ཉིན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
 དམངས་འཐུས་མི་ཚགས་ཆེན་སྐབས་ལྷ་པའི་ཤྱོས་ཚེགས་ཐེངས་གསུམ་པས་ཡུང་
 ཡུང་དཔུང་གི་ཤྱོས་འགོ་དང་ལེན་བྱས་ཏེ། ཅུ་ཁྲིམས་བརྒྱ་བཅས་ལྷ་ཡོན་

ལྷན་ཁང་བརྒྱལ་མ་ནས་ད་ལྟ་ལག་ལེན་བསྟར་བཞིན་པའི་ཅ་ཁྱིམ་ལ་བཙོ་བཙས་
 བྱེད་པའི་གཙོ་འགན་འཁུར་སྤྱི་ཐག་བཅད་པ་དེད། ཅ་ཁྱིམ་བཙོ་བཙས་ལྷན་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་དེའི་བྱེད་ཡིག་ཁང་བརྒྱལ་མ་ཆེན་མ་གནས་མོ་མོ་དང་། ལྷན་
 ཁག་མོ་མོ། བྱལ་མོ་མོ་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་གྱི་བསམ་འཆར་བསྟན་པ་དང་བསམ་
 འཆར་དེ་ཆར་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ཏེ། ད་ལོའི་ཟླ་གཉིས་པར་གྲུང་ཁྱི་
 དམངས་ཁྱི་མཐུན་ཀླུ་ཁབ་གྱི་ཅ་ཁྱིམ་བཙོ་བཙས་འཆར་ཟིན་གྱི་ཁྱོས་བསྟར་...
 མ་ཡིག་བཏོན་པ་དང་། ཅ་ཁྱིམ་བཙོ་བཙས་ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ཁྱོས་ཆགས་
 བོངས་གཉིས་པས་ཉིད་དཔུང་དང་ཁྱོས་བསྟར་མ་ཡིག་དེར་ཁྱོས་བསྟར་དང་བཙོ་
 བཙས་བྱས་པ་ཡིན། ཀླུ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ལྷན་ལས་
 ལྷན་ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཡོན་དང་། ཀླུ་ཡོངས་ཆབ་ཁྱོས་གྱི་ལྷན་ལས་ལྷན་ཡོན་
 ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཡོན་ཁག་གཅིག དམངས་གཙོའི་དང་ཤོག་ཁག་དང་མི་དམངས་
 གྱི་ཆོགས་པ་ཁག་གི་འཛོལ་ཁྱིད། གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱུང་གི་ལྷན་ཁག་ཁག ཀླུ་ཁྱིད་
 ལྷན་ཁང་གི་ལྷན་ཁག་ཁག མི་དམངས་བཅངས་འཛོལ་དམག་གི་འཛོལ་ཁྱིད་
 ལས་ཁུངས་ཁག དེ་བཞིན་ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་། རང་རྫོང་རྫོངས་ཁག ཐད་
 རྫོང་རྫོང་ཁྱིམ་ཁག་གི་འགན་ཁུར་པ་བཅས་ཀྱིས་གྲུང་བཙོ་བཙས་བྱེད་སྤྱི་བསམ་
 འཆར་བཏོན་བྱུང་། ཟླ་བ་བཞི་པར་ཅ་ཁྱིམ་བཙོ་བཙས་ལྷན་ལྷན་ཁང་
 གི་ཁྱོས་ཆགས་བོངས་གཉིས་པས་ཡང་ཉིད་དཔུང་དང་ཁྱོས་ལྟུང་འཛོགས་ནས་...
 ཅ་ཁྱིམ་བཙོ་བཙས་འཆར་ཟིན་ལ་ཁྱོས་བསྟར་བྱས་ཤོག་ཁྱོས་འཆར་བྱས་པ་...
 དང་། ཀླུ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ལྷན་ལས་ལྷན་ཡོན་ལྷན་
 ཁང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་བྱས་ཏེ་ཀླུ་ཡོངས་མི་དམངས་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་...
 ཁྱོས་བསྟར་བྱེད་སྤྱི་ཁྱོད་པ་ཡིན།

བོངས་འདིར་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་ཁྱོས་བསྟར་བྱས་པའི་གཞི་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཆེ་
 པ་དང་། མི་གངས་དེ་འདྲ་མང་པ། བྱལ་ཁྱིམ་དེ་འདྲ་ཁྱབ་ཆེ་པ་བཅས་ཀྱི་

གྲོག་ནས། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་པཱོ་པ་དང་། ཞིང་པ། ཤེས་ཡོན་ཅན། དེ་མིན་
 ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་ལྟ་བུ་བཅས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་རྒྱུ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲི་མཐུན་རབ་བྱ་འཕེལ་བ་དེ་གསལ་པོར་མཛོན་ཐུབ། དམངས་
 གཙོ་དང་སྐུལ་བྱས་ནས་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲོས་བརྟུར་བྱས་སྟབས། ཅ་ཁྲིམས་
 པཱོ་པཱོས་བྱས་པའི་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲི་བྲོས་སྐར་ལས་ལེགས་པར་གཅིག་བྱ་
 བརྟུས་ཡོད། ཐེངས་འདིར་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་སྒྲོས་བརྟུར་བྱས་པ་འདི་རྒྱ་
 དམ་བྱ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟན་པའི་ཁྲིམས་
 ལུགས་ཀྱི་སྒྲི་བྲོས་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པའང་ཡིན་པས། ལས་བྱེད་པ་དང་མང་
 ཚོགས་ཀྱིས་ཅ་ཁྲིམས་ལ་པཅི་སྤང་དང་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཟི་རམ་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་པའི་
 རང་རྟོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། སྒྲོས་བརྟུར་བྱེད་སྐབས་ཅ་ཁྲིམས་
 པཱོ་པཱོས་འཆར་ཟིན་འདིས་རང་རྒྱལ་དུ་སྒྱུ་ཚགས་རིང་ལུགས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་སྤྱོད་ཆན་རིག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུགས་བརྒྲུས་བྱས་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཐུན་མོང་གི་འདོད་ཚུལ་
 དང་ཅ་པའི་ཁོ་པན་མཛོན་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་འདུག་ལ་སྒྱུ་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་འཆུགས་སྒྲུན་གྱི་དགོས་མཁོ་
 དང་འཆམ་གྱི་འདུག་ཅེས་ཀྱན་གྱིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དམངས་ཡོངས་
 ཀྱིས་སྒྲོས་བརྟུར་བྱེད་སྐབས་བསམ་འཆར་དང་སྒྲོས་འགོ་སྒྲུ་ཚོགས་འཛོར་ཆེན་
 པོར་པ་རེད། ཅ་ཁྲིམས་པཱོ་པཱོས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་བྱང་ཡིག་ཁང་གིས་
 བསམ་འཆར་དང་སྒྲོས་འགོ་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ནས་འཆར་ཟིན་ལ་ཡང་བརྟུར་
 པཱོ་པཱོས་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པ་རེད། ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་འཆར་གལ་
 ཆེན་མང་པོ་དང་ལེན་བྱས་ཏེ། གྲོག་མའི་འཆར་ཟིན་གྱི་གཞི་ཅའི་ནང་རྒྱ་ལ་
 འགྱུར་བ་མ་བཟང་བར་ཞིབ་ཐུང་གཏན་འབེབས་ནམས་ལ་ཁ་གསལ་དང་པཱོ་
 པཱོས་མང་པོ་བྱས་པར་རྒྱ་བརྒྲུམས་བརྒྱལ་ཏེ་བཞག་ཡོད། ཆིག་སྒྲུར་ཁོ་

ཅམ་རིང་གི་ཀྱང་གོ་མི་གསར་པ་ཆེ་ཤིང་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་པལ་སྟེ། 《ཐུང་གཞི》
 བཤུ་བཤུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་པར་ཀྱང་གོར་གནས་ས་ཐུ་ལོག་ཏུ་བརྒྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་འཕེལ་འགྱུར་ཆུང་མ་ཆེན་པུང་ཞིང་། དེའི་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གཤམ་ཆེ་
 མོས་པཞི་བུང་བ་རེད་ཅེས་བསྟན་ཡོད། 1911 ལོའི་ལྷགས་ལག་ལོའི་གསར་
 པ་ཆེ་ནི་སྤྱི་ཞབས་ལྷན་ཀྱང་ལྷན་གྱིས་འགོ་ཁྲིད་གནང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟོད། དེ་
 གྱིངས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གསུམ་ནི་ཀྱང་ཞི་མཐོ་ཙ་ཏུང་གིས་གཙུ་འཛིན་གནང་བའི་...
 ཀྱང་གོ་བྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་ཀྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་བྱས་པ་ཞིག་...
 རེད། དོན་ཆེན་གསུམ་པོ་འདི་ནི་བཙན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་དང་། བཀས་བཞོད་
 རྒྱུད་འཛིན་རིང་ལུགས། དཔོན་པན་མ་ཅ་རིང་ལུགས་བཙས་ཀྱི་དབང་བརྒྱུར་
 མགོ་དྲིང་བཞུགས་ནས་ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་ཀྱི་མཐུན་ཀྱལ་ཁབ་བཅུགས་པ་དང་...
 གཅིག ལོ་རྒྱུང་ལྷག་ཁ་གསར་རིང་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་བཟུ་གཞིག་ལམ་ལུགས་
 དེ་ཅུ་མེད་བཙོས་ནས་ཀྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་བཅུགས་པ་དང་...
 གཉིས། གཞི་ཅའི་ཤོག་རང་ཚུགས་དང་འབྲུས་མཐོ་ཅང་ཅམ་གྱི་བཙོ་ལས་མ་
 ལག་བཅུགས་ནས་ཀྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དབལ་འཕྱོར་དང་། ཆབ་སྲིད།
 རིག་གནས་བཙས་ཤོད་ཏུ་ཐོལ་བ་དང་གསུམ་བཙས་ཡིན། ལྷགས་ལག་ལོའི་
 གསར་པ་ཆེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡོད་མོད། ལོན་ཀྱང་ཐོངས་དེའི་
 གསར་པ་ཆེས་ཀྱང་གོ་མི་མི་རིགས་དམངས་གཙའི་གསར་པ་ཆེའི་ལས་འགན་འགྲུབ་
 པར་ཕྱེད་ཐུབ་མེད། དེའི་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་ཆེན་གསུམ་པུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་གོ་མི་
 དམངས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་དང་། ཀྱང་གོ་མི་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 ལ་ཅ་པའི་འགྱུར་ཁྲོག་པུང་བ་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་ཆུང་མ་པོ་ཆེ་དེ་དག་
 གི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གོ་མི་དམངས་ལ་ཀྱང་གོ་བྱང་ཁྲན་ཏང་མེད་ན་ཀྱང་གོ་གསར་
 པ་མེད་པ་དང་། ཀྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་ཀྱང་གོ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་
 ཅེས་པའི་ཆེས་ཅུ་པར་ཀྱུར་པའི་སྤྱི་ཆོག་རྟེན་པ་རེད། གཞི་ཅའི་ཅུ་དོན་བཞིས་